

Llei de Biblioteques*

El President de la Generalitat de Catalunya:

Sia notori a tots els ciutadans que el Parlament de Catalunya ha aprovat i jo, en nom del Rei i d'acord amb el que estableix l'article 33.2 de l'Estatut d'Autonomia, promulgo la següent:

Llei

Exposició de motius

«El recobriment de les Institucions nacionals de Catalunya passa, entre tantes d'altres coses, per la reestructuració dels serveis essencials de cultura, que han estat i han de tornar a ésser uns dels principals signes d'identitat del nostre poble. Dins aquest esperit, i tot enllaçant amb una tradició massa vegades interrompuda per diversos condicionaments, que ens ve de la Mancomunitat de Catalunya, inspirada pel President Prat de la Riba i exemplarment dirigida per Jordi Rubió i Balaguer, Catalunya necessita, de manera adequada a la problemàtica dels temps actuals, establir una política coherent de biblioteques que abasti des de la que haurà de ser la Biblioteca nacional de Catalunya fins a les biblioteques locals, amb l'afany de vitalitzar tot el patrimoni biobliogràfic i, en definitiva, cultural, que és part

consubstancial de la idea que ha d'inspirar la política cultural a realitzar en aquest moment.

L'article 44 de la Constitució disposa que els poders públics promouran i tutelaran l'accés a la cultura, a la qual tothom té dret. Correspon a la Generalitat de Catalunya, d'acord amb l'article 9, núms. 4 i 6 de l'Estatut, la competència exclusiva en matèria de cultura i biblioteques.

D'altra part, la Generalitat ha de fer efectiu el principi que estableix l'article 8 de l'Estatut de promoure les condicions per tal que la llibertat i la igualtat de l'individu i dels grups en què aquest s'integra siguin reals i efectives.

Ha de facilitar, per tant, la participació de tots els grups de ciutadans, cal, doncs, que les institucions culturals —i entre elles les biblioteques— tinguin la màxima difusió arreu de Catalunya.

La Llei estableix les línies generals i els organismes que constituïran el sistema bibliotecari de Catalunya i inclou en el seu àmbit tant les biblioteques públiques com les que, sense ésser-ho, tenen el caràcter de servei d'interès públic general. Lògicament, la intervenció dels poders públics ha d'ésser més intensa en les primeres que

en les segones, perquè, en relació amb aquestes, la llei s'ha de limitar a respectar i estimular el dret de tothom a la seva lliure creació, direcció i manteniment, a establir criteris de cooperació i coordinació per tal d'aconseguir la plena eficàcia del sistema bibliotecari en el seu conjunt, i a vetllar, en tot cas, pel seu correcte funcionament.»

Títol preliminar

Article 1

1. La biblioteca d'ús públic és un centre que té per objecte contribuir a l'exercici del dret a la cultura, a la llibertat d'informació, a la informació permanent i al lleure, i alhora, a Catalunya, a la protecció i difusió de la llengua i de la cultura catalanes, mitjançant la utilització d'un fons ordenat de llibres o qualsevol altre mitjà de reproducció i de conservació de textos (microfilms, fonoteca), proveït o no d'un fons àudio-visual.

2. La Generalitat ha de crear o fomentar la creació de biblioteques de la naturalesa adient amb les necessitats de llur àmbit de radicació, per tal d'aconseguir una densa xarxa bibliotecària arreu de Catalunya.

Article 2

1. Les biblioteques poden ser privades,

públiques i d'interès públic.

a) Les biblioteques privades són les de propietat —individual o col·lectiva— privada destinades a l'ús de llurs propietaris.

b) Biblioteca pública és la creada i mantinguda per organismes públics i que presta servei públic.

c) Biblioteca d'interès públic és la creada per persones físiques o jurídiques privades i que presta servei públic.

2. Per llur finalitat específica, les biblioteques públiques o d'interès públic poden ser especialitzades, populars (de caràcter general localitzades a l'abast pròxim de l'usuari), infantils i les adaptades a determinats grups específics d'usuaris.

3. Entren dins l'àmbit d'aquesta Llei les modalitats de biblioteques a què es refereixen els punts b) i c) de l'apartat 1 d'aquest mateix article, exceptuades les de titularitat estatal. Les de la modalitat c) han de tenir un estatut de funcionament establert d'acord amb els organismes pertinents de la Generalitat. Quant a les del punt a), podran ser accessibles a un ús públic determinat, mitjançant el conveni previ de la Generalitat amb els propietaris.

Article 3

1. El Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació de la Generalitat ha de tenir, posat al dia,

un inventari de les biblioteques públiques i de les d'interès públic existents.

2. Totes les biblioteques públiques han d'informar al públic de llurs fons i n'han de facilitar gratuïtament la consulta i la utilització, llevat de les biblioteques escolars. També ho poden fer les d'interès públic, segons els termes de llurs estatuts.

Títol I

Del sistema bibliotecari de Catalunya

Capítol I

Classificació de les Biblioteques i dels organismes bibliotecaris

Article 4

El sistema bibliotecari de Catalunya a què fa referència aquesta Llei ha de ser constituït per les biblioteques i pels organismes següents:

- a) Les biblioteques que segons l'article segon entren dins l'àmbit d'aquesta Llei.
- b) Les hemeroteques i les seccions hemerogràfiques.
- c) El Consell de Biblioteques.
- d) L'Institut Català de Bibliografia.

Article 5

Totes les Biblioteques que entren dins l'àmbit d'aquesta Llei s'han de

sotmetre a la inspecció, tutela o coordinació, segons s'escaigui, de la Generalitat, la qual ha d'adoptar les mesures necessàries per tal d'assegurar-ne el correcte funcionament.

Article 6

1. Les biblioteques i els organismes esmentats en l'article 4 s'han de regir pels reglaments establerts pel Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació de la Generalitat, una vegada escoltat el Consell de Biblioteques, i les quals s'han d'adaptar a la reglamentació establerta pel dit Departament en el termini fixat per la Disposició Transitòria Primera.
2. Les biblioteques de les modalitats a què fan referència els punts a) i b) de l'article 4, tant les existents com les de nova creació, han de procedir a l'adaptació de llurs normes interiors al reglament establert pel Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació, escoltat el Consell de Biblioteques, i, si s'escau, en els termes i en la forma que indiqui el conveni mitjançant el qual s'estableixin el tipus i l'abast del servei públic i la contraprestació de l'ajut oficial.

Article 7

1. La Biblioteca de Catalunya, com a biblioteca nacional, és el primer centre bibliogràfic de Catalunya i té la missió específica de recollir i de conservar

tota la producció impresa, sonora i visual, que s'hi ha produït i s'hi produeix, per a la qual cosa és la col·lectora del dipòsit legal. També acull i conserva la producció impresa, sonora i visual, en català o que fa referència als Països Catalans produïda fora de Catalunya.

La gestió d'aquesta Biblioteca ha de ser encomanada a un Patronat, en el qual ha de ser assegurada degudament la representació de l'Institut d'Estudis Catalans.

La Biblioteca de Catalunya ha de tenir un sistema de consulta del seu catàleg general, que sigui, accessible, d'una manera ràpida i fàcil, des dels diferents centres bibliotecaris comarcals que hi siguin connectats.

2. S'ha de crear com a institució autònoma l'Institut Català de Bibliografia, encarregat d'elaborar i de difondre la informació bibliogràfica.

Aquest organisme ha de ser vinculat a la Biblioteca de Catalunya.

El Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació de la Generalitat, escoltat el Consell de Biblioteques, determina la composició, el funcionament i les dotacions materials i personals d'aquest Institut.

Capítol II

Les Biblioteques Públiques i les de Servei Públic.

Article 8

1. La Generalitat ha d'establir convenis amb els municipis de més de cinc mil habitants per tal de crear i de mantenir biblioteques obertes al públic, d'acord amb la reglamentació existent. Aquests convenis han de fixar com a mínim el tipus i l'abast del servei públic, la contraprestació de l'ajut oficial i els termes i la forma en què les biblioteques han d'adaptar llurs normes interiors al reglament establert pel Departament de cultura i mitjans de Comunicació.

2. La Generalitat de Catalunya ha de vetllar perquè en les ciutats de més de trenta mil habitants s'estableixin serveis bibliotecaris descentralitzats, com també perquè no hi hagi cap comarca sense una biblioteca pública, com a mínim.

3. Els municipis de menys de cinc mil habitants han de ser atesos per un servei de biblioteques mòbils o biblioteques filials a càrrec de la Generalitat. En aquest darrer cas, s'ha d'establir un conveni previ amb el municipi.

4. Sens perjudici que es puguin crear centres hemerogràfics o hemeroteques de caràcter específic i general, el Govern de la Generalitat ha de vetllar perquè a cada comarca hi hagi almenys una biblioteca que tingui cura de recollir, classificar i conservar tot el material hemerogràfic publicat en

l'àmbit geogràfic corresponent.

Article 9

1. En el pressupost de la Generalitat s'han de consignar les partides destinades a la creació, el manteniment i l'ajut de biblioteques.

2. Les entitats i les institucions titulars de biblioteques públiques han de consignar en els seus pressupostos ordinaris les partides que destinaran a la creació, manteniment i ajut de biblioteques.

Article 10

Les biblioteques públiques han de ser instal·lades en dependències còmodes i accessibles que en permetin un ús permanent i exclusiu.

Article 11

Les biblioteques públiques no especialitzades han de tenir una secció per a infants i adolescents. La Generalitat de Catalunya ha de vetllar igualment per tal que els serveis bibliotecaris, en conjunt, puguin atendre adequadament grups específics d'usuaris.

Article 12

Les biblioteques públiques i les que així ho convinguin amb la Generalitat mantindran un servei de préstec de llibres al públic lector, susceptible d'estendre's les unes a les altres en

sistema de préstecs mutus, per tal que qualsevol lector arreu de Catalunya pugui obtenir el llibre que l'interessi. Les condicions segons les quals s'efectuarà aquest servei seran determinades pel Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació de la Generalitat, escoltats el Consell de Biblioteques i la direcció del centre bibliotecari respectiu.

Títol II

De l'organització de les biblioteques.

Capítol I

Del personal

Article 13

1. Totes les biblioteques definides en l'apartat 1, lletres b) i c) de l'article segon, han de tenir personal bibliotecari tècnic especialitzat, en nombre suficient i amb el nivell que exigeixin les diverses funcions, d'acord amb la reglamentació que establirà el Govern de la Generalitat, escoltat el Consell de Biblioteques.

2. El personal tècnic bibliotecari ha de tenir la formació i la titulació de l'Escola de Bibliologia de Barcelona, o les que pugui determinar el Govern de la Generalitat, sempre que siguin de rang equivalent.

Capítol II

Del Consell de Biblioteques

Article 14

1. El Consell de Biblioteques és l'òrgan consultiu i assessor en les matèries relacionades amb el sistema bibliotecari de Catalunya.

2. El Consell de Biblioteques és presidit pel Conseller de Cultura i n'és Secretari el titular del Servei de Biblioteques; en són vocals nats el director de la Biblioteca de Catalunya i el de l'Institut Català de Bibliografia; la resta de vocals són nomenats pel Conseller de Cultura a proposta de cadascun dels organismes i dels estaments directament afectats per l'àmbit d'aquesta Llei.

Disposició addicional

1. La salvaguarda dels fons bibliogràfics, àudio-visuals i fonogràfics d'especial valor ha de ser garantida per la Llei de Protecció del Patrimoni Cultural.

2. Mentre la Llei de Protecció del Patrimoni Cultural no haurà entrat en vigor, el Govern de la Generalitat tindrà el dret preferent d'adquisició dels fons a què es refereix el punt primer, en les transmissions oneroses, que podrà exercir en la forma de

tempteig o en la de retracte i en les condicions que reglamentàriament s'establiran. En tot cas, aquest dret d'adquisició preferent s'entén sens perjudici de les competències reservades a l'Estat per l'article 149.1.28 de la Constitució.

Disposicions transitòries

Primera.— Les biblioteques ja existents subjectes a la present Llei s'hi ajustaran en el termini de dos anys a comptar des de la vigència del seu desenvolupament reglamentari.

Segona.— 1. El Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació ha de vetllar perquè el personal actualment en funcions que no tingui la formació i la titulació exigides per l'article 13, apartat segon, hi accedeixi en el termini que serà fixat per aquest Departament, escoltat el Consell de Biblioteques, i li'n facilitarà els mitjans necessaris.

2. El personal auxiliar no és afectat per les exigències de l'article 15, apartat segon, ni per aquesta Disposició Transitòria Segona.

Tercera.— Mentre no es produirà la transferència dels serveis bibliotecaris de les Diputacions a la Generalitat, les Diputacions continuaran fent-se càrrec de la totalitat de les despeses d'aquests

serveis.

Quarta.— La biblioteca de l'Institut Nacional del Libro (INLE) traspasada a la Generalitat s'ha d'integrar a l'Institut Català de Bibliografia.

Disposició final

S'autoritza el Govern de la Generalitat perquè desplegui reglamentàriament aquesta Llei.

Per tant, ordeno que tots els ciutadans als quals sigui d'aplicació aquesta Llei, cooperin al seu compliment i que els Tribunals i Autoritats als quals pertoqui la facin complir.

Barcelona, 24 d'abril de 1981.

Jordi Pujol

President de la Generalitat de Catalunya

Max Cahner

Conseller de Cultura i Mitjans de Comunicació

*Publicada al *Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya*, núm. 123 (29 d'abril de 1981). Els punts impugnats pel Tribunal Constitucional són l'article 13.2 i la Disposició Transitòria 2ª.